

GELD & GOEDE RAAD

Kaj van Arkel, financieel journalist

Sparen voor je oude dag

Lijfrente Wie zijn pensioeninkomen wil aanvullen, kan z'n geld op een spaarrekening zetten of gaan beleggen. Maar dan betaal je wel vermogensrendementsheffing in box 3. Het is ook mogelijk om je oudedagsvoorziening belastingvriendelijk aan te vullen.

Geld opzij zetten voor de 'ouwe dag' kan nooit kwaad. Maar over het opgebouwde kapitaal betaal je natuurlijk liever geen belasting. Dan kan een lijfrente-product in de vorm van een verzekering, beleggings- of bankspaarrekening uitkomst bieden. Je legt eenmalig of periodiek een bedrag in om bij pensionering een maandelijks uitkering te ontvangen. Over dit spaartegoed betaal je geen vermogensrendementsheffing. Bovendien mag de inleg als aftrekpost worden opgevoerd. Pas bij uitkering moet je inkomstenbelasting betalen, maar wel tegen een lager tarief dan voor pensionering.

Hoeveel geld je van de fiscus mag sparen, hangt af van je jaarruimte: het bedrag dat je jaarlijks fiscaal voordelig op een bankspaarrekening of lijfrentepolis mag bijstorten. Dit bereken je met een handig programma'tje op de website van de Belastingdienst. De jaarruimte bedraagt in 2017 maximaal 12.598 euro. Daarnaast kun je mogelijk extra sparen via je reserveringsruimte. Dat is onbenutte jaarruimte uit voorgaande jaren.

Bij zowel de lijfrenteverzekering als de bank- of beleggingsvariant spaar je tot de pensioendatum door. Dan eindigt de opbouwfase en gaat

Je kan met je vrijgekomen lijfrente ook bij andere aanbieders gaan 'shoppen'

■ Vragen?

Vragen of opmerkingen naar aanleiding van dit artikel? Mail naar **goederaad@persgroep.nl**. Volgende week behandelen we enkele vragen en reacties. Mocht uw vraag niet aan bod komen, dan is het wellicht raadzaam elders om een persoonlijk advies te vragen.

de afbouw- of uitkeringsfase van start. Je ontvangt een offerte van je bank of verzekeraar om de lijfrente om te zetten in een reeks uitkeringen over een vastgestelde periode. Daar hoeft je niet verplicht op in te gaan. Sterker, meestal loont het om uit te zoeken of andere aanbieders een beter aanbod hebben.

Hoewel de spaarvarianten van lijfrente sterk op elkaar lijken, bestaan er onderling wel degelijk belangrijke verschillen. Moet je als aanvullende pensioenregeling kiezen voor verzekeren, sparen of beleggen?

1

In geval van overlijden

Een lijfrenteverzekering stopt op het moment dat je komt te overlijden. Dat geldt voor zowel de opbouw- als de uitkeringsfase. Je partner en/of kinderen ontvangen in dat geval niets, tenzij je een overlijdensrisico- of contraverzekering hebt afgesloten. Zij zijn dan de meeverzekerden. Dat betekent dat het opgebouwde kapitaal bij een overlijden niet aan de verzekeraar, maar aan de erfgenamen wordt uitgekeerd. Vraag de verzekeraar of je financieel adviseur naar de voorwaarden van deze verzekering.

Bij banksparen of een beleggingsrekening is een overlijdensrisico- of contraverzekering niet nodig. Als je tijdens de opbouw- of uitkeringsfase

VRAGEN & REACTIES

De bijkoopgarantie was vorige week het onderwerp. Hier enkele reacties van lezers.

Wat is de levensduur van een vriezer?

'Onze diepvries van 900 euro deed al na vier jaar niets meer,' schrijft Henk Offenbergh. 'Na een telefoontje met de leverancier kwam er een monteur die concludeerde dat we beter een nieuwe konden kopen. Op mijn reactie dat zo'n apparaat toch

langer dan vier jaar mee moet gaan, kreeg ik te horen dat de economische levensduur drie jaar is en we eigenlijk al een jaar 'verdiend' hadden. Is dat zo?'

Antwoord: Gebaseerd op deze informatie – een duurder model vriezer dat bij normaal gebruik na vier jaar spontaan kapot gaat – is er sprake van een ondeugdelijk product en heeft u recht op kosteloze reparatie. Kan de verkoper niet (laten) herstellen of zijn de

kosten te hoog, dan kunt u besluiten de koopovereenkomst te ontbinden. Er wordt dan bij de verrekening gekeken naar de periode waarin je het product zonder problemen hebt kunnen gebruiken. Navraag bij ConsuWijzer leert dat Uneto/VNI, de brancheorganisatie voor consumentenelektronica, onderzoek heeft gedaan naar de gemiddelde levensduur van elektronica. Voor koel- en vrieskasten boven de 700 geldt een gemiddelde levensduur van acht jaar,

ruimschoots langer dan die vier jaar. U heeft dus recht op kosteloos herstel, mits het apparaat volgens de handleiding is gebruikt. Is herstel niet mogelijk en wordt de koopovereenkomst ontbonden, dan moet de verkoper gezien de gebruiksstermijn ongeveer de helft dus terugbetalen.

Vervanging mobieltje na diverse reparaties

'Mijn telefoon functioneerde binnen een half jaar al niet goed

meer,' schrijft Paul Scheepers. 'Ik heb 'm driemaal weggebracht en opgehaald, bij de vierde keer kreeg ik een nieuwe. Is dat goed opgelost?'

Antwoord: Er is geen precieze afspraak over het aantal reparaties bij een ondeugdelijk product. Wel mag je na herhaaldelijke reparatie een vervangend product eisen of de overeenkomst ontbinden. Het is dus netjes dat er vervanging is aangeboden. –Rob Nijman

TIPS

Waar moet je op letten bij het kiezen van de beste spaarvorm? Pensioenskundige Jan Zwiers geeft 5 tips.

■ Vraag meerdere offertes aan. Welke verzekeraar of bank biedt het hoogste rendement op je lijfrentekapitaal?

■ Let op de kosten, ook

die voor advies en afsluiten. Die verschillen sterk per aanbieder en product.

■ Is je toekomstige pensioensituatie niet rooskleurig, kies dan voor een levenslange uitkering. Dan ben je altijd van inkomen verzekerd.

■ Shop naar de beste

deal. Je bent niet verplicht om een uitkering te kopen bij de bank of verzekeraar waar je het pensioenkapitaal hebt opgebouwd. Dit kan je veel voordeel opleveren.

■ Wacht niet te lang met het uitkeren van je vrijgekomen lijfrente. Dat kan namelijk een fiscale boete opleveren.

overlijdt, dan krijgen je nabestaanden beschikking over het gespaarde bedrag. Daarmee moeten ze dan wel een (nieuwe) lijfrente-uitkering aankopen. Doen ze dit niet, dan moeten ze direct belasting en een boete over het vrijgekomen bedrag betalen.

2 Kosten en baten

Een lijfrentepolis levert beduidend minder op dan een bank- of beleggingsvariant, blijkt uit onderzoek van vergelijkingssite Moneywise.nl. Dat komt door de hogere kosten en de lagere rente. Bij looptijden tot 10 jaar krijg je bij de meeste verzekeraars zelfs minder terug dan je hebt ingelegd. De vergelijker becijferde dat een lijfrentetegoed van 75.000 euro in 20 jaar bij een bank 9.859 euro meer oplevert dan bij een verzekeraar.

In sommige situaties ontkom je echter niet aan een lijfrenteverzekering. Bijvoorbeeld als je de lijfrente voor je pensioendatum wilt ontvangen, of als je een levenslange uitkering wenst.

Wat veel mensen niet weten, is dat ze hun lijfrentekapitaal mogen laten uitkeren bij een andere aanbieder dan waar de lijfrente vrijkomt. En dat is jammer, want 'shoppen' met lijfrente kan behoorlijk wat euro's winst opleveren. Offertes aanvragen en vergelijken is het beste advies.

Wat ook lang niet iedereen weet, is dat een lijfrentepolis mag worden omgezet in een bankspaarrekening. Omgekeerd mag ook, maar zoals eerder opgemerkt levert een bankspaarrekening meestal meer pensioen op.

3 Wel en geen garantie

Als je bank of verzekeraar failliet gaat, wat gebeurt er dan met het opge-

bouwde lijfrentekapitaal? Bij banksparen valt dit bedrag onder het depositogarantiestelsel. Dat wil zeggen dat bij een eventueel bankfaillissement je spaartegoed tot 100.000 euro is gegarandeerd. Voor fiscale partners geldt een dubbele garantie van 200.000 euro. Let in beide gevallen wel op of je 'gewone' spaartegoed bij dezelfde of een andere bank uitstaat.

In tegenstelling tot banken, kennen verzekeraars geen garantiestelsel, zoals het depositogarantiestelsel. Bij een faillissement van je lijfrente-verzekeraar bestaat dus de kans dat je gespaarde kapitaal verloren gaat. Tenzij je polis door een andere verzekeraar wordt overgenomen, maar dat gebeurt niet altijd.

Om ook bankspaar- en beleggingsrekeningen te kunnen aanbieden, hebben de meeste verzekeraars een eigen bank, zoals Aegon en Nationale Nederlanden.

4 Beperkte of levenslange uitkering

Heeft een lijfrenteverzekering dan alleen nadelen ten opzichte van banksparen? Nee. In tegenstelling tot banksparen, kan een lijfrentepolis wel levenslang uitkeren. Dat kan gunstig zijn als je bijvoorbeeld 100 wordt. Je blijft dan periodiek dezelfde uitkering ontvangen voor de rest van je leven. Het is natuurlijk ook mogelijk om je totale spaartegoed over een kortere periode te laten uitkeren, bijvoorbeeld over 5 jaar.

Bij banksparen wordt de looptijd van de uitkering vooraf afgesproken. Vaak voor een periode van minimaal 5 tot maximaal 30 jaar. Leef je langer dan de afgesproken periode, dan is je spaartegoed op en heb je niet langer recht op een uitkering. Je loopt dus het zogenaamde langlevenrisico.

gaties dan aandelen in de portefeuille op te nemen." Alleen door te beleggen kun je nu nog rendement maken, stelt Zwiers. „Met banksparen of een lijfrenteverzekering maak je op dit moment de inflatie niet eens goed. Het is nu de keuze tussen een spaarrente van nog geen half

procent of je geld beleggen. Daarmee moet een rendement van 3 tot 5 procent haalbaar zijn." Beleggen is geen 'must', zegt Zwiers. „Maar je moet wel het complete verhaal bekijken. Het beleggen van je lijfrentekapitaal biedt mooie rendementen tegen dezelfde fiscale voordelen als een lijfrentepolis of bankspaarrekening.”

BELEGGEN

‘Kiezen tussen beleggen en een spaarrente van nog geen half procent’

Meer mensen zouden hun lijfrente-inleg moeten beleggen in plaats van sparen of verzekeren, meent Jan Zwiers, onafhankelijk pensioenskundige en directeur van financieel adviesbureau VMD Koster. „Veel mensen haken af omdat ze het naar de beurs brengen van hun oudedagsvoorziening een eng idee vinden.” Maar zo eng is dat volgens

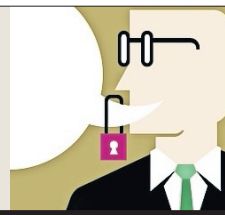
Zwiers niet. De meeste banken en verzekeraars doen namelijk aan risico-beheersing. „Die bieden tegenwoordig 'lifecycle' of leefs-gericht beleggen aan, waarbij steeds minder risicovol wordt belegd naarmate de pensioendatum dichterbij komt. Bijvoorbeeld door meer obli-

De notaris

WAARVAN AKTE

Een waargebeurd voorval uit een notarispraktijk

Veranderlijk schenkingsrecht

Veel ouders willen hun kinderen al voor hun dood een deel van hun vermogen schenken, bijvoorbeeld voor aankoop van een huis. De overheid stimuleert dat, met gunstige belastingregelingen voor schenkingen die worden gebruikt voor woningaankoop of verbouwing. Alleen veranderen die regelingen om de haverklap. Voor overgangsperiodes komen er dan tijdelijke regelingen, alleen de laatste jaren al minstens zes. Wie niet goed op let, snijdt zich zomaar in de vingers.

De man tegenover me, een vijftiger, loopt dat risico. Hij wil zijn dochter geld schenken, maar weet niet hoeveel hij nog belastingvrij kan overmaken. Hij heeft haar eind december 2014 namelijk al 25.000 euro geschenken. Volgens de toen geldende regeling het maximale eenmalige vrijgestelde schenkingsbedrag. Het was een papieren schenking: de man heeft als het ware een schuldbekentenis getekend ter waarde van die 25.000 euro. Tegen de tijd dat zijn dochter het geld nodig heeft, kan ze het bij hem 'opeisen'.

Die tijd is nu gekomen: zijn dochter kan een financieel steuntje goed gebruiken bij de aankoop van haar droomhuis. Geen probleem: hij heeft zijn huis verkocht en wil de toegezegde 25.000 euro graag overmaken. En meer: hij denkt aan nog eens 75.000 euro, omdat in 2017 een maximale belastingvrijstelling voor een

schenking tot een ton geldt.

“**Hij wil een ton schenken, maar er zit een addertje onder het gras**

Als ik in de regels duik, stuit ik op een addertje onder het gras. Omdat de man zijn dochter in 2014 die 25.000 euro al belastingvrij heeft geschenken, kan hij geen gebruik meer maken van de huidige vrijstelling tot

een ton. Extra zuur, omdat hij de schenking eind december 2014 deed en per 1 januari 2015 een nieuwe overgangsregeling gold, waarbij zijn dochter nu wél recht zou hebben gehad op vrijstelling tot een ton. Nu zou ze over 70.000 euro (75.000 euro minus een vaste belastingvrijstelling van 5.000 euro) circa 7.000 euro schenkingsbelasting moeten betalen.

Gelukkig voor hem ontdek ik een ontsnapingsroute: de notariële schenkingsakte van 2014 bevat een herroepingsclausule, waardoor de man de schenking kan terugdraaien. En omdat het geld niet is overgemaakt, is er formeel nooit sprake geweest van een schenking en kan hij - anno 2017 - alsnog gebruik maken van de volledige belastingvrijstelling tot 100.000 euro.

De schenkingsakte van 2014 gaat figuurlijk in de papierversnipperaar. Man blij, dochter blij en dus ik ook. Maar toch: hoe betrouwbaar is eigenlijk een overheid die wetten en regels voortdurend aanpast waardoor burgers - als ze niet goed opletten - financieel het schip in gaan? —Johan Nebbeling

■ **Bovenstaand verhaal is echt gebeurd. Vanwege beroepsgeheim zijn de namen van de betrokkenen niet vermeld. Reageren?** johan.nebbeling@persgroep.nl